

Naturens värde och värdets natur

- kommunikation om ekosystemtjänster

Louise Hård af Segerstad
louise@albaeco.com

Foto: Gunnar Aneer/Azote

Hur gör man en fisk?

Foto: Jören Schön/Azote

Vem städar i skogen?

Den ultimata tjänsten - FOTOSYNTES

Inget blir över - NÄRINGSCIRKULERING

Ta ett djupt andetag - LUFTRENING

Livets ursprung - JORD

Fruktsam förening - POLLINERING

Planetens städpatrull - AVFALLSHANTERING

Fiendens fiende en vän - SKADEDJURSREGLERING

Allt livs källa - SÖTVATTEN

Mer än bara träd - VAROR FRÅN SKOGEN

Mat på vårt bord - GRÖDOR o BOSKAP

Ekosystemtjänster:

”Ekosystemens direkta och indirekta bidrag till människors välbefinnande.”

Naturvårdsverket, 2012

Millennium Ecosystem Assessment

Försörjande

Kulturella

Reglerande

Stödjande - behövs för alla de övriga tjänsterna

Ekosystemtjänster – ett mått på vår otacksamhet.

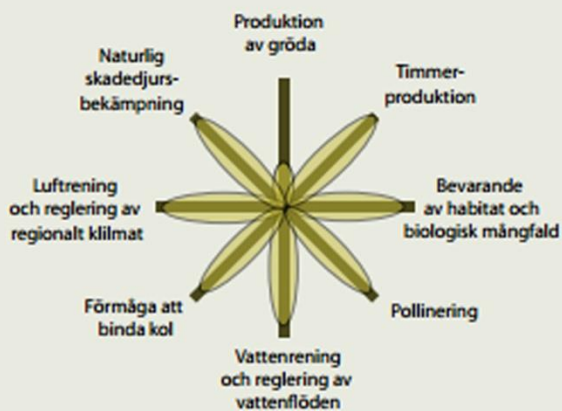
Jesper Nyström, Forskning och Framsteg 2011

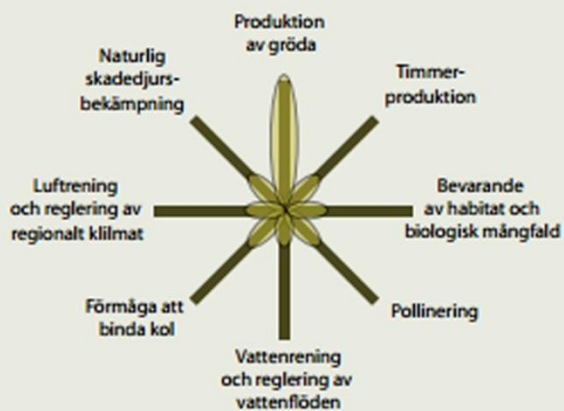
Fröspridning: 35 000-160 000 kr

Naturen är mångfunktionell!

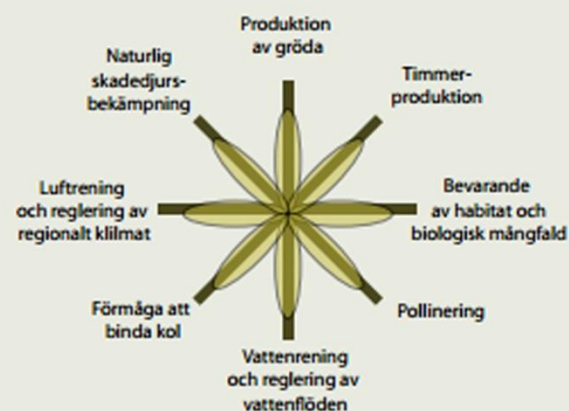
Naturligt ekosystem

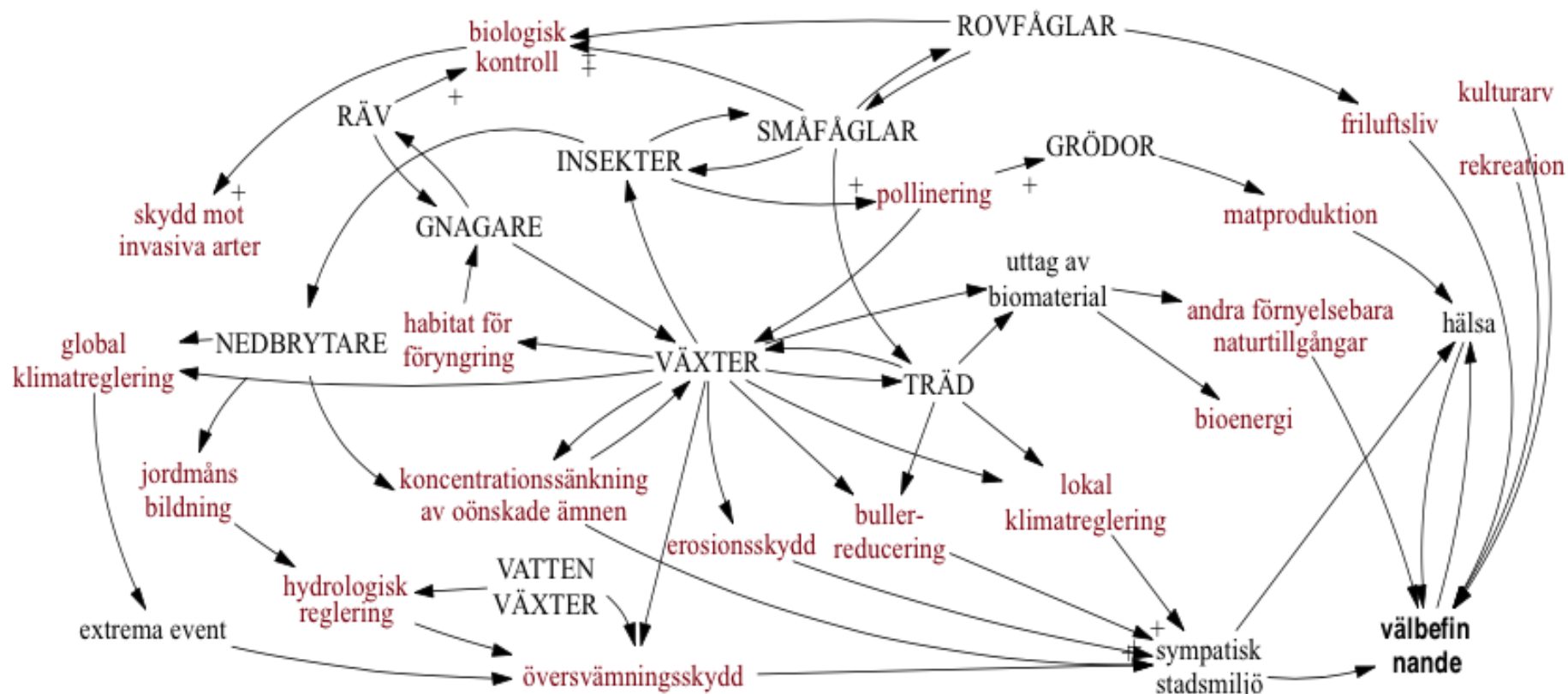

Intensivt jordbruk

Trädjordbruk

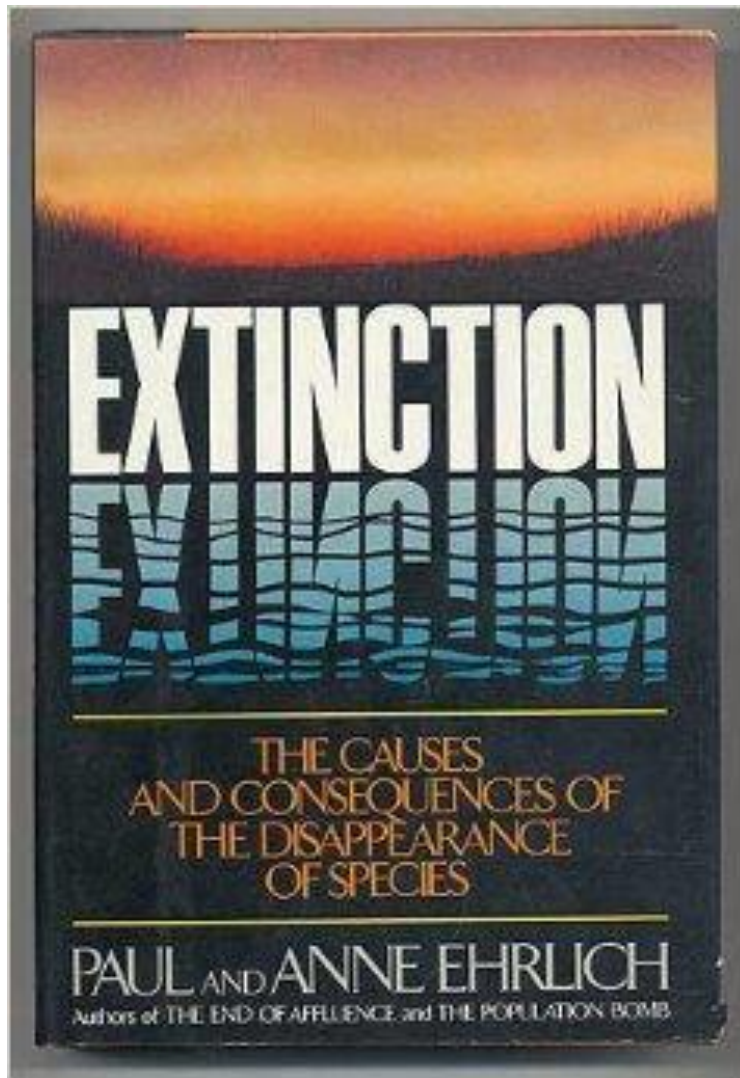

Figur 8. Exempel på hur olika ekosystemtjänster (rött) beror av varandra och ekosystemets strukturer (VERSALER) och hur dessa bidrar till människors välbefinnande

Mänskligheten är en del av biosfären och formar den, från lokal till global skala, historiskt och i framtiden.

På samma gång är mänskligheten fullständigt beroende av biosfärens förmåga att upprätthålla mänsklig välfärd och utveckling.

- Etiska
- Estetiska
- Direkta
- Indirekta =
ekosystemtjänster

A DANGEROUS GAME

There are 1,7 million different species on earth together, they form our ecosystems

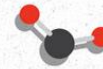
ECOSYSTEMS POSSES QUALITIES ESSENTIAL TO MANKIND

Regulate local climate

Decompose waste

Storage of carbon

Buffer against natural hazards

Maintain soil fertility

Regulate pests and diseases

Pollination of plants & crops

THE BUILDING BRICKS OF ECOSYSTEMS ARE BEING THREATENED

only 52,000 of all species are assessed

80% of all the species contribute to the effective functioning of an ecosystem

20% of those 52,000 is endangered

while mankind is on track to lose 75% of all species in just a few centuries

that equals 325,000 species on earth

THE LOSS OF BIODIVERSITY WILL BE THE DOWNFALL OF MANKIND

Skogen skapar nya värden

SVEASKOG

Fakta

Ekosystemtjänster Sveaskog räknar med att kunna erbjuda:

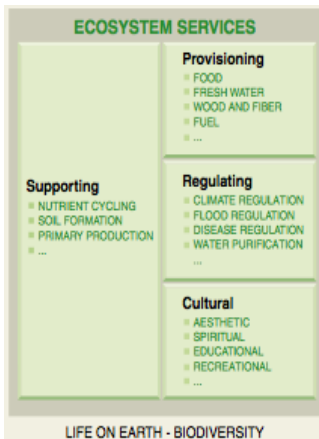
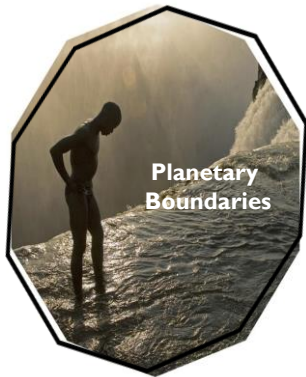
- Skogens förmåga att binda in kol
- Vattenrening i skogsmark
- Biodiversitet, biologisk mångfald

Saltås verktygslåda för en bättre planet

Skiss "Saltå Verktygslåda för en bättre planet"

Planetary Boundaries och ekosystemtjänster

Åtgärder prioriteras med poängsättning

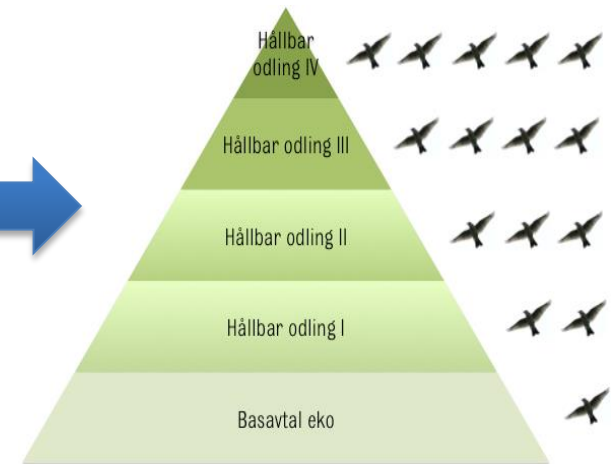
Ex. Biologisk mångfald

Åtgärd	faktor	Utfall
Våtmark	0,90	xxx
Viltåker	0,60	xxx
Återställ diken	0,90	xxx
Lärkrutor	0,10	xxx

Klimatförändring

Åtgärd	faktor	Utfall
Meandervatten	0,90	xxx
Saltster	0,60	xxx
Rösen	0,90	xxx
Bikupor	0,10	xxx
Baggba	0,40	xxx
Låg markpackning	0,85	xxx
Vallbrott, vår	0,25	xxx
Näringsbalans gård	0,10	xxx
Solenergi	0,40	xxx
Foder, sammansättning	0,85	xxx
Jämn skörd	0,85	xxx
Plöjningsfri odling	0,85	xxx

Odlare ersätts utifrån miljöprestation

Ekotjänster i Nacka kommun

Grönytefaktor– ekosystemtjänster

- Klimatanpassning
- Rekreation
- Biologisk mångfald

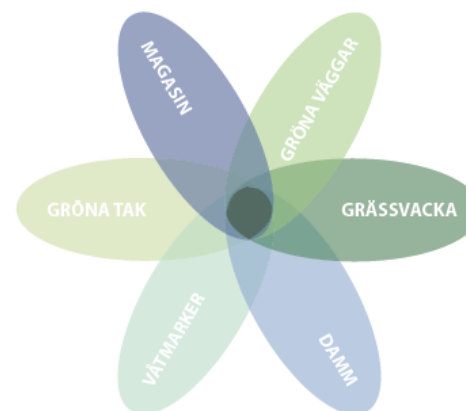
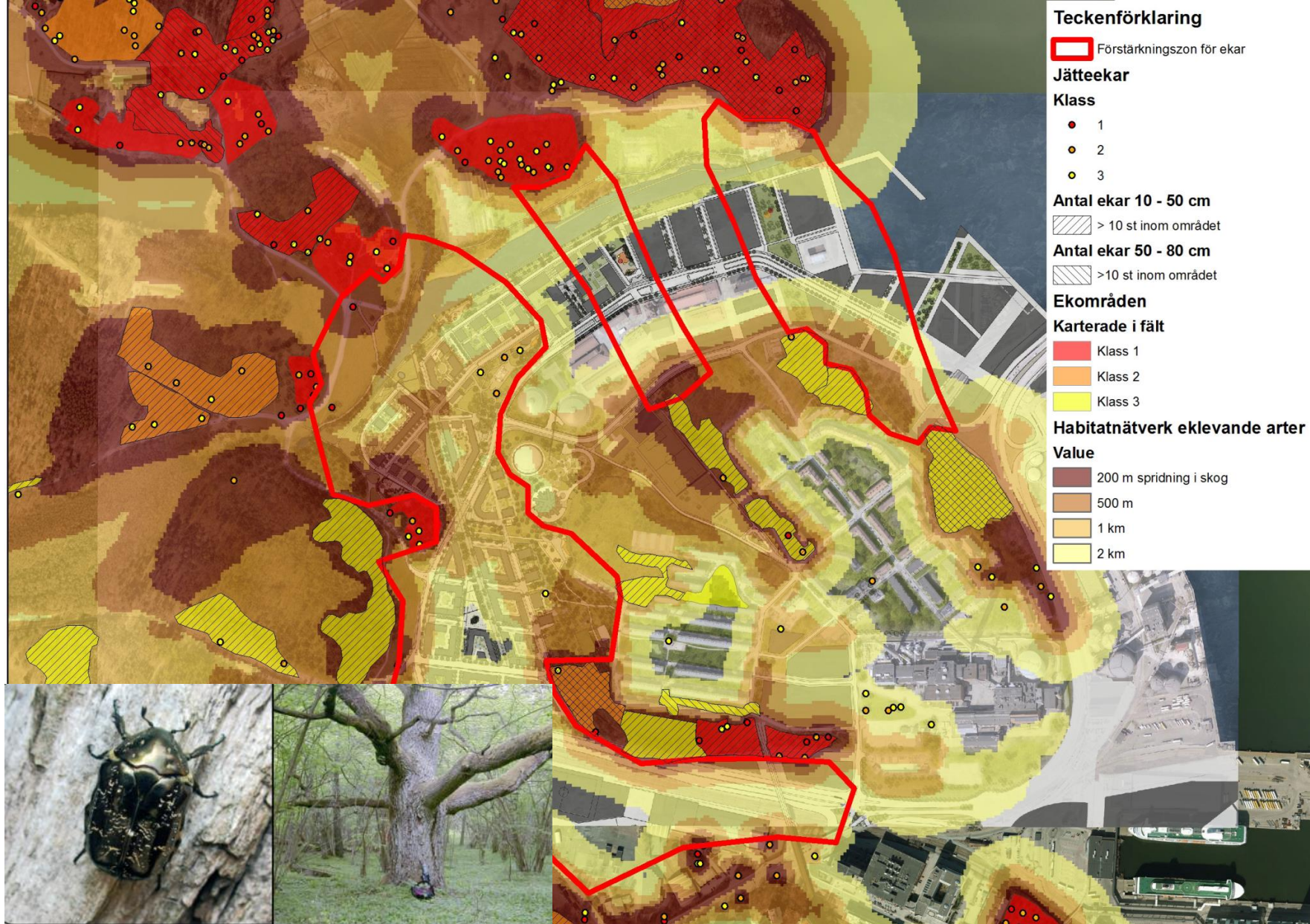

Illustration by Daniel Larsson, WSP

Stockholms
stad

YTA:	FAKTOR:	ANTAL	AREA:	SUMMA:
Delfaktorer grönska				
Ej underbyggd markgrönska		2		0
Växtbädd (≥800 mm)		1,2		75
Växtbädd (200-800)		0,2		675
Gröna tak (> 300 mm)		0,4		0
Gröna tak (50 - 300 mm)		0,1		500
Grönska på väggar		0,4		500
Balkongglådor		0,3		0
Tilläggsfaktorer grönska/biodiversitet				
Fjärilsrestauranger		1		100
Naturligt arturval		0,5		50
Diversitet i fältskiktet		0,7		0
Diversitet på tunna Sedum-tak		0,1		0
Integrerade balkongglådor med klättrväxter		0,3		0
Buskar generellt		0,2		300
Bärande buskar		0,4		50
Stora träd (stam >30)		2,4		0
Mellanstora träd (stam 20-30)		1,5	3	125
Små träd (stam 16-20)		1	5	125
Ek		3	3	75
Bärande träd		0,4	5	125
Baggholkar		2	2	50
Fågelholkar		2	4	100
Faunadepåer		2		50
Tilläggsfaktorer grönska/rekreativa & sociala värden				
Gräsyta användbar för bollspel och lek		1,2		75
Odlingsytor på gården		0,5		0
Balkonger och terrasser förberedda för odling		0,5		0
Gemensamma takterasser		0,2		0
Synliga gröna tak		0,1		500
Blomsterprakt		0,2		200
Buskar upplevelsevärde				
Bärande buskar med ätliga frukter				
Träd, upplevelsevärden				
Fruktträd och blommande träd				
Pergolor, lövgångar m.m. med grön				
Fågelholkar, upplevelsevärden				
Tilläggsfaktorer grönska/klimat-heat island				
Träd m lövskugga i lekplats m.m.		0,5	2	50
Pergolor, lövgångar m.m som ger lövskugga		0,5		160
Gröna tak, flerskiktad markgrönska - temp.utj.		0,1		500
Delfaktorer vatten				

Total area 5.200 m2
 Building area 3.300 m2
 Yard 1.900 m2

Green ground 750 m2
 Pond /wetland 50 m2
 Green roofs 500 m2
 Green walls 500 m2

3 oaks (medium size)
 5 trees with berries
 6 nesting boxes (birds, bats, beetles)

Deep soils
 grass for playing
 Flowers, bushes

.....
 Total = 3.120
 3.120/5200=0,6

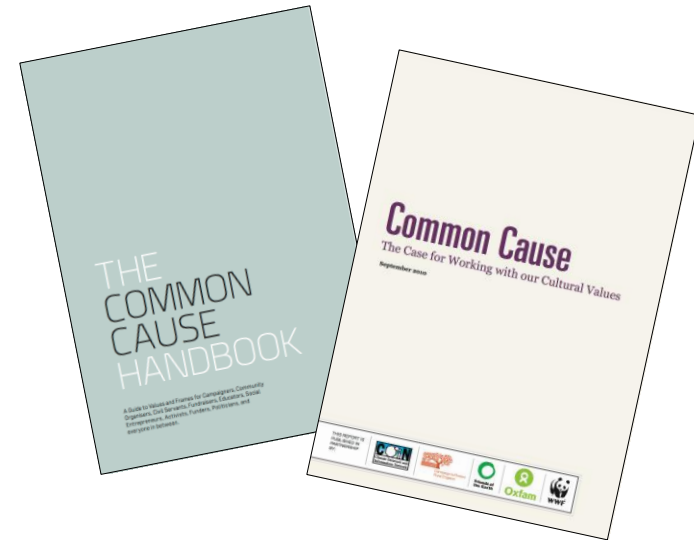
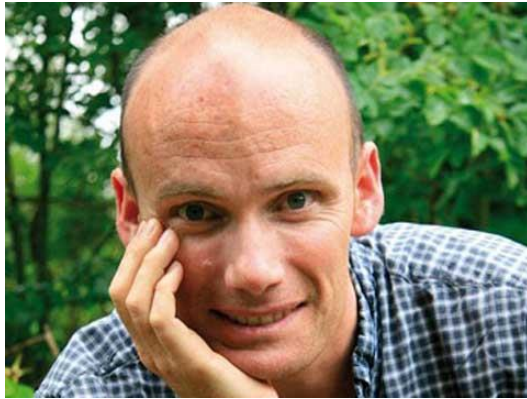
Calculating the green area factor = $\frac{\text{Ecologically effective surface area}}{\text{Total land area}} = 0,6$

Tilläggsfaktorer grönska/klimat-heat island				
Träd m lövskugga i lekplats m.m.		0,5	2	50
Pergolor, lövgångar m.m som ger lövskugga		0,5		160
Gröna tak, flerskiktad markgrönska - temp.utj.		0,1		500
Delfaktorer vatten				

Planeten ska med

UNIVERSALS IN THE CONTENT AND STRUCTURE OF VALUES: THEORETICAL ADVANCES AND EMPIRICAL TESTS IN 20 COUNTRIES

Shalom H. Schwartz*

I. Introduction

“The value concept, more than any other, should occupy a central position . . . able to unify the apparently diverse interests of all the sciences concerned with human behavior.” These words, proclaiming the centrality of the value concept, were written by a psychologist (Rokeach, 1973, p. 3), but similar stands have been taken by sociologists (e.g., Williams, 1968) and anthropologists (W. H. Hall, 1951). The value concept has been central to

- Värderingar är universella
- Värderingar och beteende
- Värderingar engageras/triggas/aktiveras
 - Närliggande stärker varandra

